

**VÄSTRA MÄLARDALENS
MYNDIGHETSFÖRBUND**

Årsredovisning 2023

Fastställd av förbundsdirektionen den 21 februari 2024, § 16

Västra Mälardalens Myndighetsförbund
2024-02-09

Innehåll

1	Västra Mälardalens Myndighetsförbund	5
1.1	Uppdrag och syfte	5
1.2	Organisation.....	5
1.3	Kännetecken	5
2	Ordförande har ordet	6
3	Förvaltningsberättelse	7
3.1	Översikt över verksamhetens utveckling.....	7
3.2	Viktiga förhållanden för resultat och ekonomisk ställning	8
3.3	Händelser av väsentlig betydelse.....	8
3.4	Styrning och uppföljning av förbundets verksamhet.....	15
3.5	God ekonomisk hushållning och ekonomisk ställning	19
3.6	Balanskravsresultat	22
3.7	Väsentliga personalförhållanden	22
3.8	Förväntad utveckling.....	24
4	Ekonomisk redovisning	26
4.1	Resultaträkning.....	26
4.2	Balansräkning.....	26
4.3	Kassaflödesanalys.....	27
4.4	Noter.....	28
4.4.1	Not 1 Redovisningsprinciper.....	28
4.4.2	Not 2 Uppskattningar och bedömningar	31
4.4.3	Noter Resultaträkning	32
4.4.4	Noter Balansräkning	33
4.5	Driftredovisning	34
4.6	Investeringsredovisning	34
5	Ordlista och förklaringar	35

1 Västra Mälardalens Myndighetsförbund

1.1 Uppdrag och syfte

Västra Mälardalens Myndighetsförbund (VMMF) är ett kommunalförbund för Arboga och Kungsörs kommuner som bildades den 1 januari 2011. Förbundets uppgifter är att fullgöra kommunernas uppgifter inom miljö- och hälsoskyddsområdet samt byggnadsväsendet. Förbundet ansvarar också för kommunernas energirådgivning.

Uppdraget är formulerat i ett reglemente och en förbundsordning som innebär myndighetsutövning inom miljöbalken, livsmedelslagen, strålskyddslagen, tobak och liknande produkter, alkohollagen (folköl), lagen om sprängämnesprekursorer, tillsyn enligt lagen om receptfria läkemedel samt myndighetsutövning inom plan- och bygglagen (utom de delar som avser planläggning).

Under året har förbundets uppdrag utökats med tillsynsansvar för tillsyn enligt lag om åtgärder mot förorening från fartyg (avfallshantering i fritidsbåtshamnar).

1.2 Organisation

Förbundet har en förbundsledning med fyra ordinarie ledamöter och fyra ersättare från Arboga respektive Kungsörs kommun. Till förbundet hör en tjänstemannaorganisation bestående av 18 personer som leds av en förbundschef. Inom organisationen finns två enheter, bygglovenheten och miljö- och hälsoskyddsenheten som leds av två enhetssamordnare. En central administration stöttar enheterna och förbundsledningen.

1.3 Kännetecknen

Förbundet vill att förbundets verksamhet ska kännetecknas av:

- ✓ bra bemötande
- ✓ god service och tillgänglighet
- ✓ effektiv, korrekt, professionell och rättssäker handläggning
- ✓ att vi är kunniga inom vårt ansvarsområde
- ✓ information och rådgivning som alla kan förstå

2 Ordförande har ordet

I januari 2011 startades Västra Mälardalens Myndighetsförbund. Syftet med att bilda förbundet var att för Kungsör och Arboga tillhandahålla en rättssäker och effektiv myndighetsutövning av god kvalitet.

År 2023 innebar en ny mandatperiod och nya ledamöter i Västra Mälardalens Myndighetsförbund. Två nya ordföranden valdes och tillsammans med direktionen beslutades om ett utbildningsprogram för att få en förståelse för verksamheten och trygga myndighetsutövningen. Tre externa utbildningar inom områdena plan- och bygglagen, miljöbalken och tobakslagen genomfördes men till största del genomfördes utbildning av personal på direktionens sammanträden. Vid sju tillfällen utbildades direktionen inom verksamhetens samtliga områden. Ordförande och förbundschef deltog i en presidiekonferens där framtiden inom plan- och bygglagen och miljöbalksområdet diskuterades. I utbildningsatsningen ingick också en heldag där direktionen fick göra intressanta och uppskattade studiebesök på Norrby Gård och Värmeverket i Arboga och med en rundvisning av aktuella byggområden i båda kommunerna.

Det oroande läget i vår omvärld gjorde att lågkonjunkturen höll i sig vilket ledde till ytterligare nedgång i byggandet och kraftigt minskade bygglovsintäkter. Det tillsammans med ökade kostnader på grund av inflationen men även ökade pensions- och revisionskostnader gör att förbundet trots åtgärder slutar året med ett mindre minusresultat för första gången. Direktionen har löpande tagit del av de effektiviseringsåtgärder som pågått för att möta minskade intäkter och dämpa kostnader för att få en budget i balans. Direktionen ser med oro att ytterligare personalneddragningar skulle resultera i att förbundet kan få svårt att fullfölja sitt uppdrag. I slutet av året infann sig en svag tilltro till att läget vänder och att byggloven förväntas öka i takt med det förändrade ränteläget.

Förbundet levererar trots ett ansträngt år en verksamhet av god kvalitet. Förbundets egna enkäter riktade till de verksamheter som får tillsyn och lämnat in ansökningar visar en hög nöjdhetsgrad och årets NKI -resultat förstärker den bilden ytterligare. Det styrks också av den goda ordningen på måluppföljning och internkontrollerna som görs av verksamheten och som regelbundet redovisas för direktionen.

Inför 2024 har direktionen sett över målarbetet och varit delaktiga i att arbeta fram nya mål och internkontrollområden.

Ledamöterna i direktionen har en stark tilltro till verksamheten och det råder en politisk samsyn i våra beslut tagna under året.

Stort tack till alla medarbetare för ett väl utfört arbete.

3 Förvaltningsberättelse

3.1 Översikt över verksamhetens utveckling

Förbundet finansieras av medlemsbidrag från kommunerna och genom intäkter från avgifter för handläggning av ärenden inom miljö- och hälsoskydd och bygglov.

För verksamhetsåret 2023 redovisas ett underskott på 331 tkr. Konjunkturer, inflationen och ränteläget har påverkat byggandet och antalet nya bygglovsärenden har minskat med 21 % vilket medfört lägre intäkter. Antalet nya ärenden inom miljö- och hälsoskydd har minskat något vilket har medfört lägre intäkter, främst inom miljöskydd. Ny standard för kommunal räkenskapsrevision implementerades 2023 och ska ge en rapportering med högre kvalitet men innebär ökade kostnader för revision.

Personalkostnaderna har varit lägre än budgeterat vilket beror på att förbundet har haft fler vakanser och sjukskrivningar under året. Pensionskostnaderna och övriga omkostnader har ökat på grund av inflationen samt nytt pensionsavtal.

Den samlade måluppfyllelsen avseende förbundets verksamhetsmål som ska följas upp under 2023 är att fem av nio verksamhetsmål har uppfyllts helt, tre mål har delvis uppfyllts och ett mål har inte uppfyllts. Förbundet finansiella mål har inte uppfyllts. Årets resultat gav ett minus och det budgeterade resultatet med 1% av kommunbidraget har inte nåtts. Bedömning görs att förbundet delvis uppfyller riktlinjerna för en god ekonomisk hushållning.

Västra Mälardalens Myndighetsförbund	2019	2020	2021	2022	2023
Verksamhetens intäkter (tkr)	6 638	6 011	7 157	6 599	6 546
Verksamhetens kostnader (tkr)	-14 526	-13 680	-15 421	-16 696	-16 720
Medlemsbidrag (tkr)	8 035	8 152	8 681	10 464	9 863
<i>Fördelningsprincip Arboga 60 %</i>	<i>4 833</i>	<i>4 902</i>	<i>5 214</i>	<i>6 279</i>	<i>5 918</i>
<i>Fördelningsprincip Kungsör 40 %</i>	<i>3 204</i>	<i>3 250</i>	<i>3 467</i>	<i>4 185</i>	<i>3 945</i>
Soliditet (%)	53	60	50	48	42
Investeringar (netto tkr)	470	602	164	489	15
Antal anställda	19	19	19	20	18
Kostnad per invånare (kr)	349	343	369	446	446
Likvida medel (tkr)	3 848	2 982	4 439	3 836	3 351

3.2 Viktiga förhållanden för resultat och ekonomisk ställning

Det redovisade underskottet beror bland annat på kraftigt ökade kostnader för revisionen. Kostnaderna är 193 tkr högre än det medlemsbidrag på 80 tkr som förbundet erhållit för revisionen. Konjunkturer har påverkat och medfört färre bygglov med lägre bygglovsintäkter som följd. Antalet nya ansökningar inom miljöskydd har minskat något vilket har medfört lägre intäkter.

Nedan en jämförelse av antal bygglovsärenden och intäkter

	2019	2020	2021	2022	2023
Lovärenden (antal)	309	358	343	335	265
Intäkter (tkr)	2 999	2 439	3 630	2 490	2 217

För att möta de minskade intäkterna har besparingar gjorts på kostnader för personal (vakanser), konsultstöd, kurser, årliga kontorsdagar, prenumerationer och övriga inköp samt överföring av ärenden till långtidsarkiv som flyttats fram.

Besparingarna har kompenserat underskottet till viss del men inte fullt ut.

Pensionsförpliktelser

För att trygga framtida pensionskostnader tecknades 2011 försäkring en för den förmånsbestämda ålderspensionen (FÅP) och efterlevandepension. Förbundet betalar löpande en försäkringspremie och har därmed ingen avsättning för framtida pensionskostnader.

Pensionskostnaderna för den förmånsbestämda ålderspensionen och efterlevandepension ökade under 2023 och pensionskostnaderna inklusive löneskatt uppgick till 1 571 tkr. Enligt prognos fortsätter kostnaderna att öka ytterligare något 2024 för att sedan bli lägre.

3.3 Händelser av väsentlig betydelse

Förbundsdirektionen

Förbundsdirektionen har haft tio sammanträden. Ett sammanträde ställdes in på grund av för få ärenden. Med anledning av ny mandatperiod har utbildningsinsatser anordnats inom miljöbalken, alkohol- och tobakslagen samt plan- och bygglagen. Utbildningsinsats har också gjorts genom att personalen har informerat de förtroendevalda vid sammanträdena om de olika verksamheterna inom området.

Ärenden som direktionen beslutat om har bland annat gällt bygglov för en ny grundskola, nytt LSS-boende och tre dispenser från strandskydd. Det har beslutats om 18 vitesförelägganden, 14 inom miljöbalkens område, två inom livsmedel och två inom plan- och bygglagens område. Ett par beslut om byggsanktionsavgifter och livsmedelssanktionsavgifter har fattats.

Förbundsdirektionen har beslutat om att avslå tre ansökningar om bygglov samt en ansökan om dispens från strandskyddet.

Dialog med medlemskommunerna

Två dialogmöten med medlemskommunerna har genomförts för att diskutera ekonomi och läget i verksamheten.

Digitalisering och hemsida

Förbundet har fortsatt jobbat aktivt med digitaliseringsprocessen. Sedan april 2023 använder sig både miljö- och bygg av digital post (Billo, Kivra och Min myndighetspost).

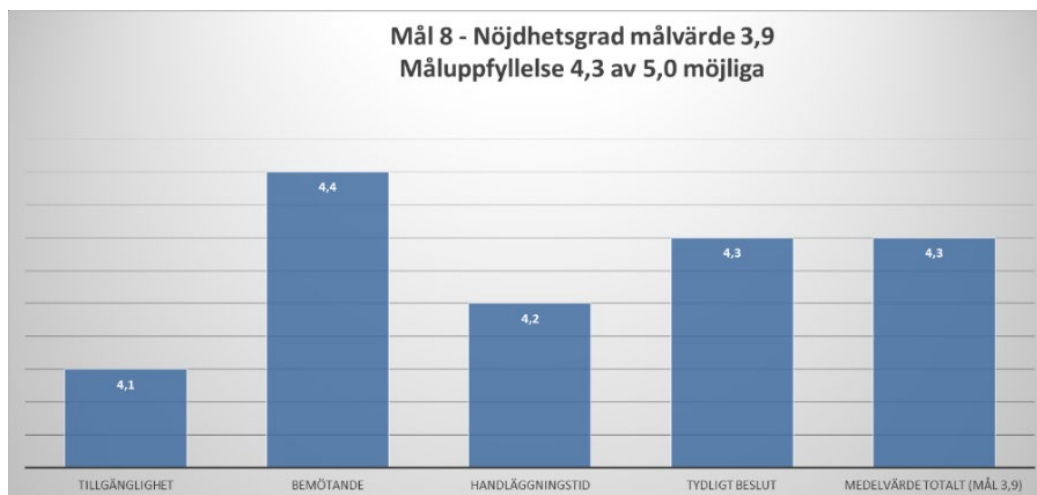
Det finns e-tjänster för alla bygglovsärenden och av de bygglovsansökningar som inkommit har 59 % inkommit via e-tjänsten. E-tjänsten digitaliserar all kommunikation och hantering av ärenden och återkoppling sker automatiskt och ger löpande information i det pågående ärendet. Ett handläggarsöd i form av visuell styrning har införts. Inom miljö- och hälsoskydd finns e-tjänster inom de flesta områdena. Nyttjandegraden på miljö- och hälsoskydd är 57 % och det är e-tjänsterna för livsmedel, köldmedia och klagomål inom miljö- och hälsoskydd som nyttjas mest.

Förbundet har varit delaktig i uppdateringen av Arboga kommuns hemsida.

Kvalitetsarbete och servicemätningar

Förbundet deltar genom medlemskommunerna i olika företagsundersökningar. I den senaste mätningen Nöjd Kund Index, NKI, så tyder resultatet på ett bra och stabilt företagsklimat.

För att följa upp hur förbundet lever upp till sina kännetecken genomförs en egen enkätundersökning för att se hur "Vi kan bli bättre". Målgruppen är de som fått tillsyn/kontroll, bygglov eller tillstånd inom miljö- och hälsoskydd. Förbundet har som mål att medelvärdet ska vara högre än 3,9. Resultatet visar på en nöjdhetsgrad på 4,3 av 5,0 möjliga vilket bedöms som ett högt resultat. Nöjdhetsgraden ligger på en liknande nivå som tidigare år. Personalen har deltagit i en NKI-utbildning "Förenkla helt enkelt" som genomfördes i KAK.

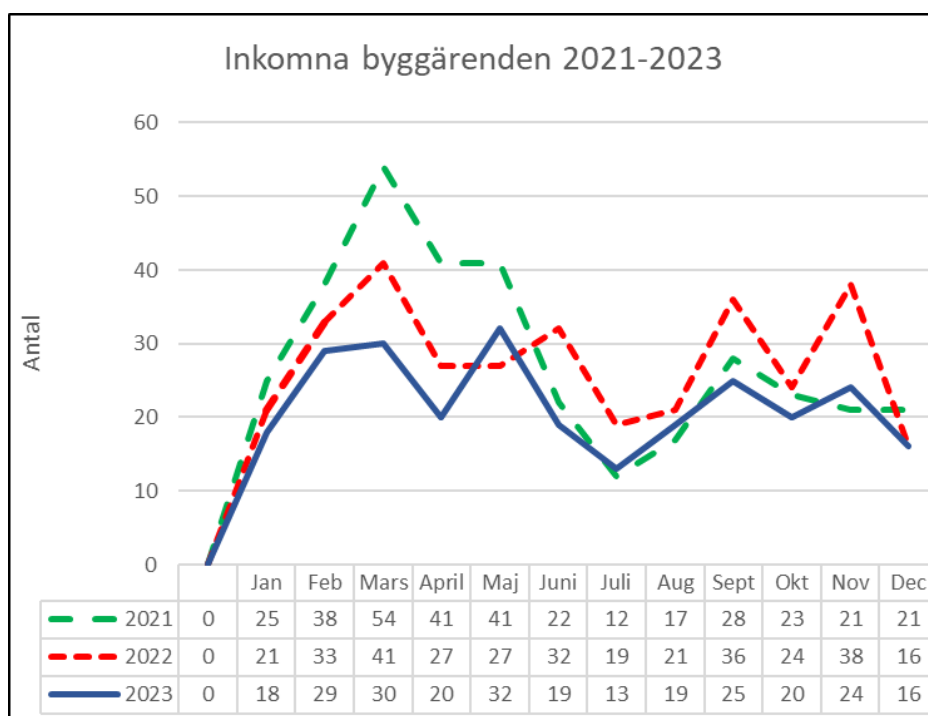

Brottsförebyggande samverkansarbete

För att stävja osund konkurrens inom verksamhetsområdet så samarbetar förbundet med medlemskommunernas säkerhetssamordnare och Polismyndigheten. Ett par gemensamma tillsynsbesök har genomförts inom miljöskydd, hälsoskydd och livsmedel.

Bygglov

Bygglovenhetens arbete har främst varit inriktat på handläggning av de ansökningar/ anmälningar som inkommit. Totalt har 265 nya bygglovsärenden startats under perioden, vilket är en minskning med 21% i förhållande till föregående år och det är främst byggandet av småhus som har minskat.

Under året har direktionen beslutat om en ny taxemodell för bygglov som grundar sig på nedlagd handläggningstid istället för på area. Den nya taxemodellen är mer rättvis, tydligare och enklare för medborgaren att se vad kostnaden blir i förväg. Den förenklar även att förmedla till medborgaren vad som ingår i avgiften. Den nya modellen förväntas ge en mer jämn intäktsnivå som i sin tur ger en bättre stabilitet i förbundets ekonomi. Den nya taxan träder i kraft 1 januari 2024.

De större bygglov som har beviljats under året är för en ny grundskola och ett nytt LSS-boende, lagertält, teknikbodar och åtta småhus. Fyra förhandsbesked för nybyggnation av enbostadshus har meddelats. Ett vite och tre beslut om byggsanktionsavgift har fattats. Av de ärenden som har inkommit så har 68 % av ärendena initierats av privatpersoner och 32 % av företag/organisationer/föreningar. 24 nya tillsynsärenden har startats under året.

Lagkravet gällande handläggningstider har klarats bra, endast ett ärende har varit aktuellt för reducering av avgift.

Det har beviljats bygglov för 14 nya bostäder i Arboga (varav fem fritidshus) och åtta nya bostäder i Kungsör (varav ett fritidshus). Antalet bygglov för nya bostäder har minskat med cirka 46 % i jämförelse med 2022.

Arboga		Bostäder inkl. fritidsbostäder - antal beviljade bygglov				
Typ av bostad	2019	2020	2021	2022	2023	2019-2023
Flerbostadshus (lägenheter)	57		12	3		72
Radhus/Parhus	10		7			17
Småhus (villor)	9	10	32	14	1	66
Fritidshus	6	6	9	4	5	30
Ombyggnationer till bostäder				2	2	4
Vårdboende				8	6	14
Totalt	82	16	60	31	14	203

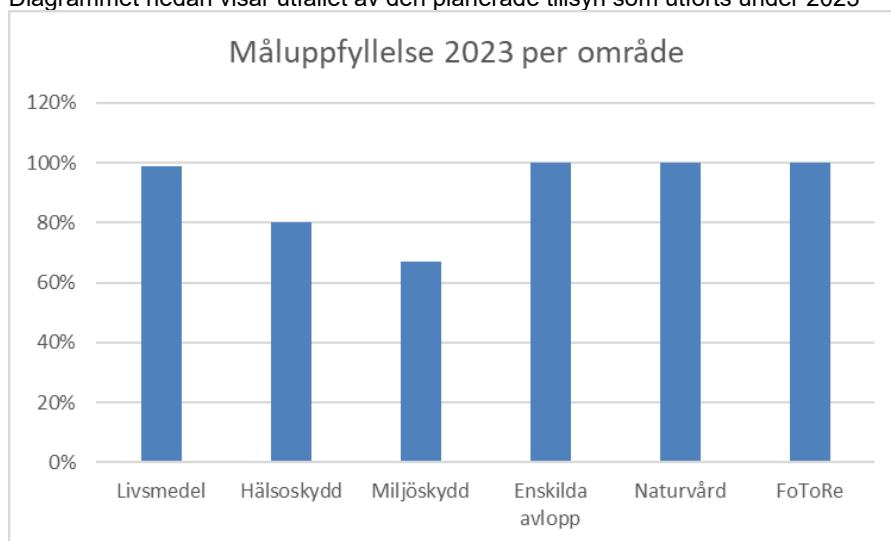
Bostäder (inkl fritidsbostäder) i Kungsör - antal beviljade bygglov 2019-2023						
Typ av bostad	2019	2020	2021	2022	2023	2019-2023
Flerbostadshus (lägenheter)			23			23
Radhus/Parhus	7					7
Småhus (villor)	15	37	11	8	7	78
Fritidshus	5	2		2	1	10
Ombyggnationer till bostäder			9			9
Vårdboende						0
Totalt	27	39	43	10	8	127

Miljö- och hälsoskyddsensheten

Miljö- och hälsoskyddsenshetens arbete har främst varit inriktat på kärnverksamheten med planerad och händelsestyrd tillsyn. Under året har miljö- och hälsoskyddsenshetens uppdrag utökats med tillsyn enligt lag om åtgärder mot förorening från fartyg (avfallshantering i fritidsbåtshamnar.

Enheten har haft flera vakanser och sjukskrivningar under perioden och det har varit svårt att få tag i extra personal. Det har medfört att tillsynen har prioriterats på verksamheter som betalar årlig avgift, för att undvika kontrollskuld. Tillsyn på verksamheter inom lantbruk och hälsoskydd med så kallad timavgift har flyttats fram. Under senare delen av året har konsulter stöttat med tillsyn inom livsmedel och miljöskydd vilket gjort att förbundet inte har någon kontrollskuld inför 2024. Förbundets mål med den planerad tillsynen har uppfyllts till 81 %.

Diagrammet nedan visar utfallet av den planerade tillsyn som utförts under 2023

Antalet anmälningar och ansökningar inom olika områden har legat på en något lägre nivå än föregående år, främst inom miljöskydd.

Ändrade regler och ny riskklassning för alla livsmedelsverksamheter har medfört att antalet livsmedelsärenden har ökat med 411 nya ärenden. Den nya riskklassningen har medfört ökad arbetsbelastning för livsmedelsinspektörerna.

Totalt har 1 578 nya ärenden startats under året vilket är 284 fler än föregående år.

Utifrån krav i lagstiftningen har förbundet en skyldighet att anmäla misstanke om brott till åklagare/polis och besluta om miljöstraffsavgift vid vissa överträdelser. Totalt har tre anmälningar gällande misstanke om brott anmälts. Två anmälningar gällande sprutning av otillåtet bekämpningsmedel samt en för otillåten försäljning av tobak.

Två av anmälningarna har lett till företagsbot och en lades ned då gärningen ansågs ringa. Det har beslutats om 13 miljösanktionsavgifter gällande för sent inlämnad miljörapport, årsrapportering för köldmedieanläggningar och brister i dokumentation för spridning av bekämpningsmedel. Vidare har det beslutats om nio livsmedelssanktionsavgifter där verksamheterna inte har registrerat sig innan de påbörjat sin verksamhet.

Under året har förbundet och Länsstyrelsen gjort en översyn av gamla överlåtelser av operativ tillsyn på tillsynsobjekt med prövningsnivå B (tillståndspliktiga verksamheter) och tillsyn för husbehovstäckter inom ramen för verksamheter som omfattas av samråd enligt 12 kap. 6 § miljöbalken. Översynen har gjorts i syfte att den överlåtna tillsynen ska bli likartad mellan Arboga och Kungsör.

Mitt Miljösamverkan

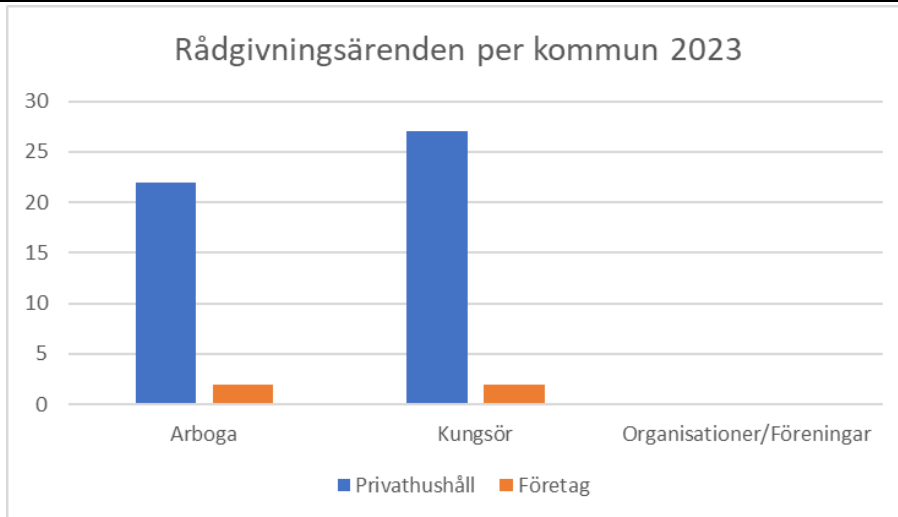
Förbundet är medlem i Mitt Miljösamverkan som är en samverkan mellan samtliga länsstyrelser och kommuner i Dalarna, Uppsala och Västmanland. Ett av syftet med deltagandet är att stärka kompetensen och förbundets miljö- och hälsoskyddsinspektörer har deltagit i flera av de kurser som har anordnats.

Förbundet har deltagit med en plats i styrgruppen och en miljö- och hälsoskyddsinspektör har ingått i en projektgrupp. Den första fysiska träffen för Mitt Miljösamverkans medlemmar genomfördes i Borlänge där samtlig personal på miljö- och hälsoskydds enheten deltog.

Energi- och klimatrådgivning

Köping, Arboga, Kungsör och Fagersta kommuner har samverkat kring energi- och klimatrådgivningen (EKR) som finansieras av statligt bidrag. Rådgivningen sköts av Energikontoret i Mälardalen. I början av året gjordes en satsning av Energikontoret med att bygga upp en telefonväxel, för de kommuner som samverkar, som möjliggör bemanning av EKR-telefonen även vid sjukdom eller ledigheter.

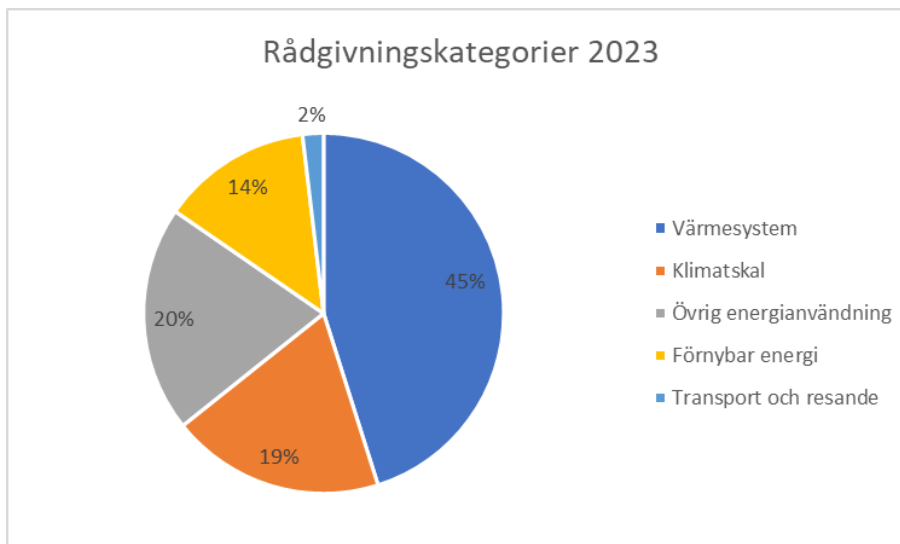
Början av året inleddes med högt rådgivningstryck med frågor om höga elpriser för att sedan återgå till mer normala förhållanden i takt med att elpriserna sjönk. Årets vinter började tidigare än vanligt och många rådsökande hörde av sig gällande energieffektivisering, värmepumpar, energieffektiviseringsbidraget för småhusägare och solpaneler. Totalt har 53 energirådgivningar (24 i Arboga och 29 i Kungsör) genomförts under året. Rådgivningarna har främst varit till hushåll, vilket visar på behovet av energirådgivning för att effektivisera hemmen och därmed minska elförbrukningen.

Genomförda aktiviteter

Energikontoret i Mälardalen erbjuder samtliga samverkanskommuner att ta del av Energikontorets samverkande aktiviteter. Det har bland annat varit webinarier om Småhusbidraget, Solceller och laddinfrastruktur för bostadsrättsföreningar.

Projektledare från Elkapacitet och effektanvändning i Östra Mellansverige har besökt tre företag för hjälp med att energieffektivisera sina verksamheter. Lokala insatser har gjorts med deltagande på företagsfrukostar och rådgivning på biblioteken.

3.4 Styrning och uppföljning av förbundets verksamhet

Förbundets budget och mål

Budget och mål fastställs av direktionen varje år. Ekonomiskt utfall och prognos samt uppföljning av förbundets mål tas fram varje månad och presenteras på direktionens sammanträde.

Förbundets budget

Grunden för budgeten utgörs av det medlemsbidrag som kommunerna anslår för verksamheten samt de intäkter förbundet får från de taxor som gäller för förbundets myndighetsutövning. Fördelningsprincipen mellan kommunerna är Arboga 60 % och Kungsör 40 %. Budgeten innehåller en plan för tre år och föregås av en strategisk och ekonomisk plan. Den omfattar även en treårig investeringsbudget. Investeringar finansieras med eget kapital.

Förbundets mål

För 2023 har direktionen beslutat om elva mål, tio verksamhetsmål och ett finansiellt mål. Målen utarbetas av direktionen tillsammans med förbundskontorets tjänstemän.

Mätbara mål har tagits fram inom följande områden:

- Personal
- Miljö- och hälsoskydd
- Bygglov
- Serviceundersökning av förbundets kännetecken
- God ekonomisk hushållning

Nedan redovisas målen samt i vilken omfattning de är uppfyllda den 31 december 2023. Om mätningen bedöms uppfyllas helt så får mätningen en grön färg. Om resultatet bedöms bli minst 75 % av målvärdet så får mätningen en gul färg. Om resultatet bedöms bli lägre än 75 % av målvärdet så får mätningen en röd färg.

- Målet är helt uppfyllt år 2023
- Målet är delvis uppfyllt år 2023
- Målet är inte uppfyllt år 2023

Mätningar		Utfall 2021	Utfall 2022	Målvärde 2023	Måluppfyllelse 2023	Utfall 2023
Mål 1	Total sjukfrånvaro i % av arbetstiden	7 %	7 %	7 %	10 %	
<p>Syfte med målet gällande personal är att förbundet ska arbeta för att vara en bra arbetsgivare med bra arbetsmiljö och att medarbetarna mår bra, är friska och trivs på arbetet. Kommentar: Sjukfrånvaron har varit hög under året och orsaken är långtidssjukskrivningar. Förbundet är litet med få anställda och ett par långtidssjukskrivningar påverkar den totala sjukfrånvaron hårt. Målet är inte uppfyllt.</p>						
Mål 2	Fastställd tillsynsplan har uppfyllts	83 %*	100 %	100 %	81 %	
<p>Syfte med målet är att den tillsynsplan/kontrollplan som förbundet årligen fastställer för miljö- och hälsoskyddsområdet ska följas. Den planerade tillsynen och kontrollen är en väsentlig del av förbundets uppdrag. Kommentarer: Vakanser har medfört att målet delvis är uppfyllt. * Viss tillsyn prioriterades bort och flyttades fram på grund av pandemin.</p>						
Mål 3	Miljö- och hälsoskyddsenshetens inkomna ansökningar/anmälningar och registreringar förgranskas inom två veckor	-	94 %	95 %	93 %	
<p>Syftet med målet är att förbundet ska verka för god service och snabb handläggning av ärenden. Tidig granskning för att avgöra om inlämnade handlingar är kompletta, att handläggning kan påbörjas, har betydelse för handläggningstiden. I de fall ett ärende behöver kompletteras ska anmälaren/sökanden snabbt, inom två veckor, få återkoppling om det. Att mäta detta mål är ett sätt att arbeta för god service och snabb handläggning. Mätningen omfattar ärenden inom miljöskydd, naturvård, hälsoskydd, livsmedel, folköl, tobak och receptfria läkemedel där en bekräftelse eller ett beslut ska meddelas. Kommentar: Vakanser har medfört att målet delvis är uppfyllt.</p>						
Mål 4	Enskilda avlopp ska vara åtgärdade (gula, gula med förbud eller gula med vite)	-	-	**	67 %	-
<p>Syftet med målet är att förbundet ska arbeta för att fastighetsägare med bristfälliga enskilda avlopp ska åtgärda sina avlopp. Det bidrar till att övergödningen i sjöar och vattendrag minskar samtidigt som risken för spridning av smittämnen och andra föroreningar till dricksvatten minskar. Målet är ett sätt att mäta effekten av det arbetet och är kopplat till de nationella miljömålen; Ingen övergödning, Grundvatten av god kvalitet och Levande sjöar och vattendrag. Förbundets mål med att alla gula enskilda avlopp ska ha bedömts om de uppfyller lagstiftningens krav eller ej uppfylldes år 2021. Målet har varit vilande under år 2022 för att åtgärdstiden för fastighetsägarna ska vara rimlig. Förbundets mål år är att år 2024 ska 95 % av de avloppsanläggningar som bedömts ej uppfylla lagstiftningens krav (gula, gula med förbud eller gula med vite) ha åtgärdats. Mätningen gäller de gula som är bedömda 2021 och tidigare. Kommentar: Måluppfyllelsen 2023 är 67 %. ** Inget målvärde 2023 Förbundet har beslutat om att målet med att 95 % ska ha åtgärdats flyttas fram till 2025.</p>						

Mätningar		Utfall 2021	Utfall 2022	Målvärde 2023	Måluppfyllelse 2023	Utfall 2023
Mål 5	Bygglovenhetens inkomna lov- och anmälningsärenden förgranskas inom två veckor	99%	99%	95%	100 %	
<p>Syfte med målet är att förbundet ska verka för god service och snabb handläggning av lov-och anmälningsärenden och att granskning görs tidigt i ett ärende då det har betydelse för handläggningstiden. I de fall ett ärende behöver kompletteras ska den sökande snabbt, inom två veckor, få beslut om detta. Att mäta detta mål är ett sätt att bidra till att lagstiftningens krav på handläggningstider uppfylls.</p> <p>Kommentar: Målet är helt uppfyllt.</p>						
Mål 6	Bygglovenhetens inkomna tillsynsärenden behandlas inom tre veckor med informationsbrev	100 %	100%	85 %	96 %	
<p>Syftet med målet är att mäta effektiviteten vid behandling av tillsynsärenden. Målet anger en ambitionsnivå inom vilken tid som tillsynsärenden bör behandlas. Mätningen omfattar inkomna tillsynsärenden (klagomål) gällande oanmäld installation, oanmäld ändring, olovlig byggnation och tomt som är ovårdad eller påverkar trafiksäkerhet.</p> <p>Kommentar: Målet är helt uppfyllt.</p>						
Mål 7	Lovärenden äldre än fem år ska avslutas	51 %	88 %	100 %	100 %	
<p>Syftet med målet är att förbundet ska arbeta för att ärenden handläggs och avslutas. Syftet med målet är att förbundet år 2023 har avslutat alla lovärenden som är äldre än fem år. Målet anger ambitionen i takten på det arbetet.</p> <p>Kommentar: Målet är helt uppfyllt.</p>						
Mål 8	Nöjdhetsgrad förbundets enkät	4,2	4,3	3,9	4,3	
<p>Förbundet vill att verksamheten ska kännetecknas av:</p> <ul style="list-style-type: none"> • bra bemötande • god service och tillgänglighet • effektiv, korrekt, likställd, professionell och rättssäker handläggning • att vi är kunniga inom vårt ansvarsområde • information och rådgivning som alla kan förstå <p>Syftet med målet är att följa upp hur förbundet lever upp till sina kännetecken. Mätning görs genom egen enkätundersökning som skickas ut via e-post efter att ett ärende har handlagts. Målgruppen är privatpersoner, organisationer och företag som fått tillsyn/kontroll eller ansökt/anmält något inom bygg-, eller miljö- och hälsoskyddsområdet.</p> <p>Kommentar: Målet är helt uppfyllt.</p>						

Mätningar		Utfall 2021	Utfall 2022	Målvärde 2023	Måluppfyllelse 2023	Utfall 2023
Mål 9	Nyttjandegrad av e-tjänst för lov- och anmälningsärenden (bygglov)	-	49 %	50 %	59 %	
Mål 10	Nyttjandegrad av e-tjänst för miljö- och hälsoskyddsärenden (inklusive livsmedel)	-	-	25 %	57 %	
<p>Förbundet har de senaste åren investerat i moderna verksamhetssystem vilket medfört att verksamheterna har ställt om till digitala processer och infört flera e-tjänster, både inom bygglov och miljö- och hälsoskydd och livsmedel. Syftet med digitaliseringen och införandet av e-tjänster är att förbättra och effektivisera servicen till medborgare och företag samt att effektivisera och förenkla inom den egna verksamheten. Det är viktigt att följa upp hur investeringarna har fallit ut vad gäller nyttjandet av e-tjänsterna. Digitaliseringen och e-tjänster har koppling till målet med förbundets kännetecken. Syftet med målet är att följa upp i vilken grad de digitala tjänsterna används. Kommentar: Mål 9 och mål 10 är helt uppfyllda.</p>						
Mål 11	Förbundets självfinansieringsgrad	46 %	39 %	45 %	39 %	
<p>Finansieringen av förbundets verksamhet är en väsentlig faktor och att följa i vilken omfattning förbundets verksamhet finansieras med avgifter är ett mått som är viktigt att följa. Syftet med målet är ett sätt att mäta ambitionsnivån för vilken självfinansieringsgrad som ska vara uppfyllt 2023 (Förbundets intäkter/Förbundets kostnader) *100. Kommentar: Målet är delvis uppfyllt.</p>						

Sammanfattning av måluppfyllelse

Av de nio verksamhetsmål som ska följas upp har fem uppfyllts helt, tre har delvis uppfyllts och ett mål har inte uppfyllts. Det finansiella målet har delvis uppfyllts.

Målet med total sjukfrånvaro har inte uppfyllts. Sjukfrånvaron har varit hög under året och orsaken är långtidssjukskrivningar. Förbundet är litet med få anställda och ett par långtidssjukskrivningar påverkar den totala sjukfrånvaron.

Vakanser har medfört att målet gällande fastställd tillsynsplan och förgranskning av nya miljö- och hälsoskyddsärenden delvis uppfyllts.

Förbundets mål gällande självfinansieringsgraden har påverkats av lägre intäkter och målet har delvis uppfyllts.

Intern kontroll

Förbundet har beslutat om intern kontroll som har följts upp för 2023. Inga avvikelser har noterats som haft någon påverkan på rättssäkerheten.

Kontrollmomenten består av:

- **Rättssäker myndighetsutövning:** Handläggning av ärenden ska följa lagverk och vara rätts- och tidssäkert utfört.
- **Verksamhetens styrdokument:** Styrdokument, förbundsordning, reglemente samt delegationsordning ska vara aktuella.
- **Information på hemsidor:** Informationen på kommunernas hemsidor ska vara aktuell.
- **Förbundsdirektionens beslut:** Följa upp att förbundsdirektionens beslut verkställs.

3.5 God ekonomisk hushållning och ekonomisk ställning

Utöver det finansiella målet kring självfinansieringsgrad har förbundet nedanstående beslutade riktlinjer för god ekonomisk hushållning:

”Riktlinjer för god ekonomisk hushållning

Västra Mälardalens Myndighetsförbund ska vara ett kommunalförbund med en långsiktigt hållbar ekonomi. Alla förbundets verksamheter ska vara av god kvalitet och vara kostnadseffektiva. En relevant intern kontroll och ekonomiuppföljning ska säkerställa detta.

Årets resultat ska vara positivt och nivån ska fastställas i samband med budget och ska vara minst 1 % av kommunbidrag för året.

De investeringar som görs ska i största möjligaste mån ske genom användning av egna medel och syfta till att utveckla verksamheten.”

Resultat

Förbundet redovisar 2023 ett resultat på minus 331 tkr. Budgeterat resultat motsvarande 1% av kommunbidraget på 99 tkr ger en budgetavvikelse på 430 tkr. Utifrån riktlinjerna finns en fungerande intern kontroll. Årets resultat gav ett minus och det budgeterade resultatet med 1% av kommunbidraget har inte nåtts. De investeringar som har gjorts under året har skett med egna medel. Utifrån årets resultat och verksamhetens måluppfyllelse görs bedömningen att förbundet delvis uppfyller riktlinjerna för en god ekonomisk hushållning.

Resultatet är sämre än den prognos som gjordes till delåret då det prognostiserades ett nollresultat. I prognosen uppmärksammades ökade revisionskostnader, minskade bygglovintäkter samt lägre intäkter inom miljö- och hälsoskydd. Åtgärder vidtogs för att möta de ökade kostnaderna och minskade intäkterna i syfte att nå ett nollresultat. Förbundets kostnader är till stor del trögrörliga och det har varit svårt att möta snabbt minskade bygglovintäkter.

Budgetavvikelse

Belopp i tkr	Nettokostnad 2023	Budget 2023	Avvikelse 2023
Direktion inkl revision	-759	-586	-173
Central administration	-1 433	-1 310	-123
Bygglov	-2 635	-2 505	-130
Miljö- och hälsoskydd	-5 379	-5 362	-17
Finansiering	9 875	9 863	12
SUMMA nettokostnader	-331	99	-430

Interna OH-kostnader är med i redovisningen ovan

Nedan redovisas orsaker till avvikelser i tabellen ovan.

Förbundsdirektionen inklusive revisionen

Direktionen inklusive revisionens nettokostnader har ökat med 173 tkr. Direktionens kostnader har varit 20 tkr lägre och kostnaderna för revisionen har varit 193 tkr högre än budget.

Central administration

Verksamhetens nettokostnader har ökat med 123 tkr. Förändringar inom verksamheten har medfört att mer personalkostnader har redovisats på central administration än i förhållande till budget. Inflationen har också påverkat övriga kostnader negativt vilket bidragit till underskottet.

Bygglovenheten

Bygglovenhetens nettokostnader har ökat med 130 tkr. Konjunkturen, inflationen och ränteläget har medfört att färre ansöker om bygglov och bygglovintäkterna har varit 840 tkr lägre än budget. Effektiviseringsåtgärder har vidtagits och underskottet har till stor del kompenseras genom besparingar på kostnader för personal (vakanser), konsultstöd, kurser, årliga kontorsdagar, prenumerationer och övriga inköp samt överföring av ärenden till långtidsarkiv som flyttats fram. Kostnadssidan uppvisar ett överskott på 710 tkr.

Miljö- och hälsoskyddsenheten

Miljö- och hälsoskyddsenhetens nettokostnader har ökat med 18 tkr. Personalkostnaderna har varit 888 tkr lägre på grund av sjukskrivningar och vakanser. Vakanserna har medfört att viss tillsyn inom miljöskydd har flyttats fram vilket har påverkat intäkterna negativt. Konjunkturen har medfört att antalet nya ärenden har minskat något, främst inom miljöskydd. Verksamhetens intäkter har minskat med 906 tkr. Verksamheten är dock inte lika känslig för konjunkturedgången som bygglovenhetens verksamhet. Effektiviseringsåtgärder har vidtagits för att kompensera de minskade intäkterna genom besparingar på kostnader för personal (vakanser), konsultstöd, kurser, årliga kontorsdagar, prenumerationer och övriga inköp.

Likviditet

Medlemskommunerna betalar in bidrag i förskott varje kvartal till förbundets bankkonto. Kassa och bank uppgår den 31 december 2023 till 3 351 tkr. Någon kredit har inte nyttjats under 2023.

Eget kapital

Förbundet har beslutat om riktlinjer för hantering av eget kapital. Riktlinjerna innebär att det egna kapital som vid årsredovisningen överskrider 3 000 tkr ska återbetalas till medlemmarna. Efter 2023 års negativa resultat sker ingen återbetalning till medlemmarna.

	2019	2020	2021	2022	2023
IB Eget kapital tkr	3 695	3 093	3 406	3 309	3 270
Återbetalning	-695	-93	-406	-309	-270
Årets resultat tkr	93	406	309	270	-331
UB Eget kapital tkr	3 093	3 406	3 309	3 270	2 669

Soliditet

Förbundets soliditet bedöms fortsatt vara god.

	2019	2020	2021	2022	2023
Soliditet	53%	60%	50%	48%	42%

Kostnad per invånare

Förbundets verksamhet har år 2023 kostat 446 kronor per invånare vilket är i samma nivå som föregående år.

	2019	2020	2021	2022	2023
Politisk verksamhet	23	16	19	24	33
Central administration	51	57	50	44	63
Bygglov	66	83	46	108	115
Miljö- och hälsoskydd	209	187	254	269	235
Total kostnad i kr/invånare	349	343	369	446	446

3.6 Balanskravsresultat

Balanskravet

Det lagstadgade balanskravet innebär att årets intäkter ska överstiga årets kostnader och eventuella realisationsvinster vid försäljning av tillgångar räknas ifrån årets resultat. För år 2023 uppvisar förbundet ett negativt resultat på 331 tkr. Några realisationsvinster har ej förekommit.

	2022	2023
Årets resultat tkr	270	-331
Justerat resultat tkr	270	-331

Enligt kommunallagens krav på god ekonomisk hushållning ska ett negativt balanskravsresultat återställas inom tre år. Enligt förbundsordningens § 14 ska förbundets verksamhet i den mån de inte täcks på annat sätt täckas genom bidrag från medlemskommunerna varför en begäran om ägartillskott ska göras för 2024.

Balanskravsutredning

Ur ett finansiellt perspektiv innebär god ekonomisk hushållning att förbundet har kontroll över sin ekonomi på såväl kort som lång sikt. Förbundet uppnår inte balanskravet 2023.

Balanskravsutredning	2021	2022	2023
Årets resultat enligt resultaträkning	309	270	-331
-Samtliga realisationsvinster	0	0	0
+Realisationsvinster enligt undantagsmöjlighet	0	0	0
+Realisationsförluster enligt undantagsmöjlighet	0	0	0
-/+ Orealiserade vinster och förluster i värdepapper	0	0	0
-/+ Återföring av orealiserade vinster och förluster i värdepapper	0	0	0
=Årets resultat efter balanskravsjusteringar	309	270	-331
-Reservering av medel till resultatutjämningsreserv	0	0	0
+Användning av medel från resultatutjämningsreserv	0	0	0
=Årets balanskravsresultat	309	270	-331

3.7 Väsentliga personalförhållanden

Förbundet hade vid ingången av 2023 totalt 18 åa (årsarbetskrafter) som är tillsvidareanställda. Utbildningsnivån på förbundet är hög och över 80 % av de anställda tillhör yrkesgruppen inspektörer (bygg och miljö- och hälsoskydd) med utbildning från universitet, högskola eller yrkeshögskola.

De anställda på förbundet fördelar sig på 67 % kvinnor och 33 % män. På miljö- och hälsoskyddsenheten är kvinnorna överrepresenterade medan det är mer jämnt mellan kvinnor och män på bygglovenheten. Medelåldern är 42 år.

Förbundet är en relativt liten organisation och för att ha tillgång till alla kompetenser som krävs finns olika avtal tecknade. Avtal finns för bygglovshandläggning, bygglovarkitekt, miljö- och hälsoskyddsinspektörstjänster och jurist.

För den löpande ekonomiadministrationen har ekonom och ekonomiadministration från annan verksamhet inom koncernen anlitas. För IT, telefoni, upphandling och löneadministration anlitas Västra Mälardalens kommunalförbund.

Personalomsättning

Fyra rekryteringar av miljö- och hälsoskyddsinspektörer har varit aktuella. Två inspektörer till området miljöskydd har rekryterats internt och två inspektörer till området hälsoskydd-avlopp har rekryterats externt. En vikarierande byggnadsinspektör och en extra miljö- och hälsoskyddsinspektör har varit anställda. Visst konsultstöd inom miljöskydd och livsmedel har nyttjats i slutet av året. De extra resurserna har varit tillfälliga åtgärder då sjukfrånvaron har varit högre än normalt.

Lönerevision

Lönen är en viktig faktor som påverkar förmågan att bibehålla, attrahera och rekrytera kompetens. Årets lönerevision blev klar under våren. Lönesamtal har genomförts och ny lön betalades ut i april 2023.

Sjukfrånvaro

Sjukfrånvaron har varit hög under året men är på väg att återgå till mer normal nivå. Orsaken är långtidssjukskrivningar. Korttidsfrånvaron har minskat. Förbundet är litet med få anställda och ett par långtidssjukskrivningar påverkar den totala sjukfrånvaron.

Sjukfrånvaro	2022	2023
Total sjukfrånvaro i procent av de anställdas sammanlagda ordinarie arbetstid	7,3%	9,6%
Andel av sjukfrånvaron som avser frånvaro under sammanhängande tid av 60 dagar eller mer	64%	52%
Sjukfrånvaron för kvinnor	11%	13%
Sjukfrånvaron för män	1%	1%
Upprepad korttidsfrånvaro frånvarotillfällen	45	36

Kompetensförsörjning

Personalens kompetens är en viktig förutsättning för en god kvalitetsnivå i verksamheten. Som myndighet är det avgörande att ha kännedom om ny lagstiftning, nya regler och föreskrifter. Kompetensutveckling är också en viktig del för en stimulerande och bra arbetsmiljö. Därför är frågor om kompetensutveckling centrala. Alla tillsvidareanställda har en individuell kompetensutvecklingsplan som ses över vid det årliga medarbetarsamtalet. Budget finns avsatt för kompetensutveckling.

Systematiskt arbetsmiljöarbete

Förbundet har som utgångspunkt att vara en bra arbetsgivare med goda arbetsvillkor där medarbetare ges förutsättningar till hög arbetsprestation i en stimulerande och bra arbetsmiljö. En plan för arbetsmiljöarbetet finns som rapporteras till direktionen en gång per år.

Arbetsplatsträffar (APT) har genomförts enligt rutin där arbetsmiljöarbetet är en stående punkt på dagordningen. Rutiner för att motverka hot och våldssituationer har tagits fram. Förbundet använder sig av en medarbetarundersökning för att göra en nulägesanalys av den psykosociala arbetsmiljön och göra jämförelser över tid.

Företagshälsovård

Förbundet har avtal om företagshälsovård.

Personalaktiviteter

En personaldag har genomförts med friskvårdsaktivitet.

Friskvård

Samtliga anställda nyttjar friskvårdstimma. En hälsoinspiratör finns utsedd. Under hösten genomfördes en stegtävling för personalen.

3.8 Förväntad utveckling

Fokus kommer att läggas på kärnverksamheten och det uppdrag förbundet har med ansvar för myndighetsutövning inom miljö- och hälsoskydd och bygglov.

Utmaningar

Ekonomi 2024 är en stor utmaning då konjunkturen med hög inflation och höga räntor förväntas hålla i sig ett tag till innan det vänder uppåt igen. Det påverkar byggandet och verksamhetens intäkter. Även intäkterna på miljö- och hälsoskydd påverkas av konjunkturen. De senaste åren har stora besparingar gjorts med personalneddragningar, både inför 2023 och 2024. Totalt har neddragning gjorts med 2,5 åa (årsarbetare), en byggnadsinspektör, en miljö- och hälsoskyddsinspektör och 0,5 assistent. Ytterligare besparingar är inte möjliga att göra. Besparingar har också gjorts på förbundets övriga kostnader och förbundet har inför 2024 en väldigt slimmad budget. Det finns inte utrymme för något oförutsett.

En annan utmaning förbundet står inför är att kunna rekrytera inspektörer vid vakanser. Det råder stor brist på dessa yrkesgrupper, främst miljö- och hälsoskyddsinspektörer.

Bygglov

Det minskade byggandet har gjort det möjligt att arbeta med mer tillsyn och med gamla ärenden som saknar slutbesked (ca 400 st). Ett arbete som tidigare år har prioriterats ned då byggandet har legat på en hög nivå.

Det är en utmaning att gå från bygglovhandläggning (avgiftsfinansierat) till mer tillsynsarbete (skattefinansierat). Befintliga personalresurser behövs för att klara förbundets uppgifter. När konjunkturen vänder uppåt igen och antalet bygglov ökar igen är det viktigt att behålla nuvarande personalresurser vilket kan bli svårt att klara utan oförändrat medlemsbidrag. Den nya taxemodellen för bygglov som träder i kraft 1 januari 2024 förväntas ge en bättre stabilitet i förbundets ekonomi.

Miljö- och hälsoskydd

Miljö- och hälsoskydd är ett område som hela tiden förändras vilket ställer stora krav på kompetens. Den nationella strategin för miljöbalktillsynen uppdateras kontinuerligt med krav på tillsyn inom olika fokusområden. För 2024 och 2025 är fokus på hälsoskydd, avfall, miljöfarlig verksamhet och förorenade områden. För 2024 finns inget behov av ytterligare resurser då förbundet redan utövar tillsyn inom de aktuella fokusområdena. Det är oklart hur det ser ut 2025.

Inom livsmedelsområdet har en ny riskklassningsmodell införts och ett arbete pågår med att riskklassa om alla verksamheter (250 st) och som ska ligga till grund för årlig tillsynstid 2024. I nuläget är det oklart vilken effekt modellen får på kontrolltiden.

Ny taxemodell inom miljöbalkens område finns utarbetad av Sveriges Kommuner och Regioner (SKR). Nuvarande taxemodell bygger på risk- och erfarenhet och den nya taxemodellen bygger på tillsynsbehov. Den nya taxan är enklare för både tillsynsmyndighet och verksamhetsutövare. Taxan planeras att utredas 2024 och införas 2025.

Alkoholhandläggning

Dialog förs med medlemskommunerna om att flytta över ansvaret för alkoholhandläggning till förbundet. Främst med anledning av att förbundet redan idag ansvarar för liknande uppgifter som folköl, tobak och receptfria läkemedel. Om uppdraget ska flyttas över till förbundet kräver det utökad bidrag så att ytterligare en inspektör kan anställas.

EKR (energi- och klimatrådgivning)

Inför ny bidragsperiod 2024 kommer KAK (Köping-Arboga-Kungsörs kommuner) samverka kring EKR. Förbundet står som huvudman, bidraget är ettårigt och beslut om bidrag väntas i början under Q1. Tjänsten köps av Energikontoret i Mälardalen och motsvarar 50% tjänst. Den nya programperioden kommer utöver grundläggande rådgivning att innebära nya fokusområden inom energiberedskap och näringslivet.

Digitalisering och informationssäkerhet

Utvecklingsarbetet kring digitaliseringsprocessen kommer fortsatt vara prioriterat med en ambition att alla processer ska bli helt digitala. Fler e-tjänster, e-arkiv och handläggarstöd kommer att innebära ökad tillgänglighet och service för medborgare och företag samtidigt som effektivare arbetssätt kan uppnås. Informationssäkerhet är ett område som behöver utvecklas vidare inom förbundets verksamhet.

4 Ekonomisk redovisning

4.1 Resultaträkning

Belopp i Tkr	Not	Bokslut	Bokslut	Budget	Avvikelse
		2022	2023	2023	2023
Verksamhetens intäkter	3	6 599	6 546	8 251	-1 705
Verksamhetens kostnader*	4,5	-16 696	-16 720	-17 856	1 136
Avskrivningar*	6	-123	-149	-159	10
VERKSAMHETENS NETTOKOSTNADER		-10 220	-10 323	-9 764	-559
Driftbidrag	7	10 464	9 863	9 863	0
VERKSAMHETENS RESULTAT		244	-460	99	-559
Finansiella intäkter	8	28	129	0	129
Finansiella kostnader	9	-2	0	0	0
RESULTAT EFTER FINANSIELLA POSTER		270	-331	99	-430
Extraordinära poster		0	0	0	0
ÅRETS RESULTAT	10	270	-331	99	-430

*En ombudgetering på 9 tkr har gjorts 2023 från posten Avskrivningar till posten Verksamhetens kostnader

4.2 Balansräkning

Belopp i tkr	Not	2022	2023
TILLGÅNGAR			
Anläggningstillgångar			
Immateriella tillgångar	11	1 081	958
Materiella tillgångar	12	33	21
Summa anläggningstillgångar		1 114	979
Omsättningstillgångar			
Fordringar	13	5 636	5 443
Kassa och bank	14	0	0
Summa omsättningstillgångar		5 636	5 443
SUMMA TILLGÅNGAR		6 750	6 422
EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER			
Eget kapital			
Eget kapital	15	3 270	2 669
- återbet kapital till Arboga & Kungsör		-308	-270
- varav årets resultat		270	-331
Avsättningar		0	0
Avsättning		0	0
Skulder			
Långfristiga skulder		0	0
Kortfristiga skulder	16	3 480	3 753
Summa skulder		3 480	3 753
SUMMA EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER		6 750	6 422

4.3 Kassaflödesanalys

Belopp i tkr	Utfall 2022	Utfall 2023	Budget 2023
DEN LÖPANDE VERKSAMHETEN			
Årets resultat	270	-331	99
Övriga likviditetspåverkande poster:			
Återbetalning av eget kapital	-308	-270	-99
Justering för ej likviditetspåverkande poster:			
<i>Avskrivningar/hedskrivningar</i>	123	149	159
Medel från verksamheten			
före förändring av rörelsekapital	85	-452	159
Ökning/minskning kortfristiga fordringar	-421	-292	0
Ökning/minskning kortfristiga skulder	222	273	99
Kassaflöde från den löpande verksamheten	-114	-470	258
INVESTERINGSVERKSAMHETEN			
Nettoinvesteringar materiella anläggningstillgångar	-489	-15	-265
Kassaflöde från investeringsverksamheten	-489	-15	-265
FINANSIERINGSVERKSAMHETEN			
Kassaflöde från finansieringsverksamheten	0	0	0
ÅRETS KASSAFLÖDE	-603	-485	-7
Likvida medel vid årets början*	4 439	3 836	3 463
Likvida medel vid årets slut*	3 836	3 351	3 456
Förändring likvida medel	-603	-485	-7

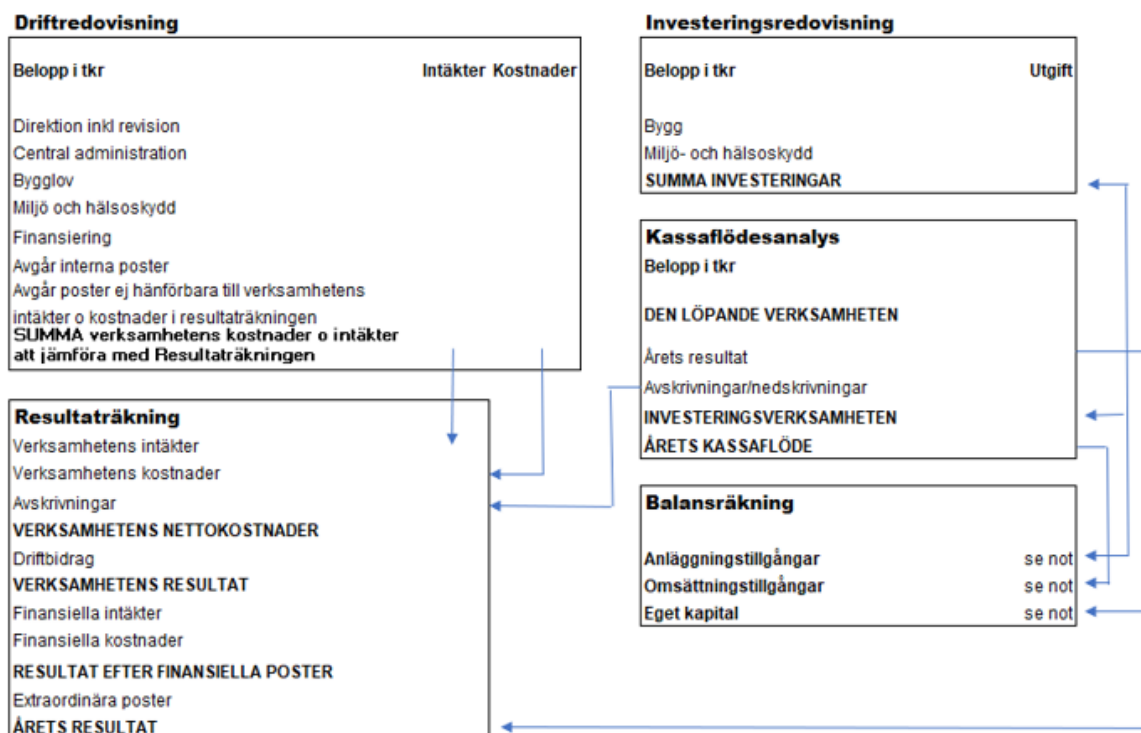
*Likvida medel består av förbundets tillgodohavanden på koncernkonto hos banken

4.4 Noter

4.4.1 Not 1 Redovisningsprinciper

Kravet i 4 kap. 2 § LKBR på att årsredovisningen ska upprättas på ett överskådligt sätt medför att sambandet mellan drift- och investeringsredovisningen och årsredovisningens övriga delar ska beskrivas översiktligt (RKR R14 Drift- och investeringsredovisning).

Nedan följer en översiktlig beskrivning.

Grundläggande redovisningsprinciper

Förbundet har upprättat årsredovisningen i enlighet med reglerna i lagen om kommunal bokföring och redovisning, LKBR och rekommendationer utgivna av Rådet för kommunal redovisning, såvida inte annat anges.

Ändrad redovisningsprincip

Ändringar av redovisningsprinciper görs utifrån RKR R12. Ingen ändring av redovisningsprinciper har gjorts under året.

God redovisningssed

Ambitionen är att följa lagen om kommunal bokföring och redovisning samt de rekommendationer som Rådet för kommunal redovisning utger. Rekommendationen RKR R1 gäller för bokföringsskyldiga enligt lag (2018:597) om kommunal bokföring och redovisning (LKBR). Enligt 1 kap. 4 § LKBR ska bokföring och redovisning fullgöras på ett sätt som överensstämmer med god redovisningssed. Rådet för kommunal redovisning, RKR är normgivande organ inom kommunal redovisning, har till uppgift att utveckla god redovisningssed enligt LKBR. Nedan lämnas kommentarer till de redovisningsprinciper förbundet använt samt avvikelser jämfört med lagstiftning och rekommendationer.

Rättvisande bild

Enligt LKBR 4:3 ska årsredovisningens delar upprättas som en helhet och ge en rättvisande bild av verksamhetens resultat och förbundets ekonomiska ställning. Om det behövs för att bilden ska bli rättvisande, ska ytterligare upplysningar lämnas i en not.

Periodiseringar har skett för att ge en rättvisande bild av förbundets resultat och finansiella ställning. Det innebär att utgifter kostnadsförts den period då förbrukningen skett och inkomster intäktsförts den period då intäkterna genererats. Väsentlighetsprincipen har varit utgångspunkten för belopp som periodiserats. Större bygglovsärenden har periodiserats eftersom de medför arbete över längre tid än i förhållande till mindre ärenden. På miljö- och hälsoskydd har samtliga fasta/årliga avgifter periodiserats. Resterande intäkter är händelsestyrda och svåra att förutse.

Kassaflödesanalysen har upprättats enligt den indirekta metoden enligt RKR R13.

Avvikelse från grundläggande redovisningsprinciper

Förbundet avviker inte från några grundläggande redovisningsprinciper.

Intäkter och kostnader

Driftbidrag från medlemskommunerna avser 12 månader i årets resultat.

Avskrivning påbörjas månaden efter investeringen är slutförd. På tillgångar för pågående arbeten görs inga avskrivningar.

Korttidsinventarier med en ekonomisk livslängd på max 3 år och inventarier av mindre värde, max 1/2 prisbasbelopp, kostnadsförs direkt.

Löneöversyn har genomförts under året för samtliga löntagare. Utbetalning av nya löner har gjorts under året för samtliga anställda.

Sociala avgifter och arbetsgivaravgifter har bokförts i samband med att lönerna bokförts.

Förändringen av semesterlöneskulden, som avser ej uttagna semesterdagar samt okompenserad övertid, har kostnadsförts, i gällande löneläge inklusive arbetsgivaravgifter för innevarande år och som kortfristig skuld i balansräkningen.

Leasingavtal redovisas som operationella i not som en upplysningspost i balansräkningen.

Jämförelsestörande poster särredovisas, när dessa förekommer, i not till respektive post i resultaträkningen enligt RKR R11.

I resultaträkningen har det skett en förändring av avskrivningar mot budget 2023 vilket beror på en förskjutning av budget för avskrivningar.

Tillgångar, avsättningar och skulder

Tillgångar avsedda för stadigvarande bruk eller innehav med en nyttjandetid om minst tre år klassificeras som anläggningstillgång om beloppet överstiger gränsen på 1/2 prisbasbelopp exklusive moms. För att bestämma anskaffningsvärdet tillämpas huvudmetoden, det vill säga att i anskaffningsvärdet ingår inga lånekostnader. Anläggningstillgångar enligt RKR R4 har i balansräkningen upptagits till anskaffningsvärdet efter avdrag för planerliga avskrivningar. Förbundet tillämpar linjär avskrivningsmetod. Avskrivningstiderna som tillämpas är tre, fem eller tio år beroende på tillgångens nyttjandeperiod.

Omsättningstillgångar har värderats till det lägsta av anskaffningsvärdet och verkligt värde. Kundfordringar och övriga kortfristiga fordringar är upptagna till det belopp de beräknas inflyta.

Kundfordringar som är äldre än ett år betraktas som osäkra och har skrivits av i redovisningen. Dock kvarstår fordran mot den enskilde.

Fordran med förfallotid inom ett år från balansdagen betraktas som kortfristig fordran.

Koncernkonton kan definieras som bankkonton som används av flera företag inom en koncern. Vid redovisning av koncernkonton är det avgörande vem som juridiskt är gäldenär gentemot banken. Om moderbolaget är ensam gäldenär ska moderbolaget redovisa hela krediten/tillgången som sin. Om koncernföretagen gemensamt skrivit på förbindelsen kan respektive bolag redovisa sin andel i den totala skulden/tillgången som sin skuld/tillgodohavande hos banken. Ovanstående definition är enligt K3 (Red U 5, Redovisning av gemensamt bankkonto i koncern). Från år 2015 redovisar Arboga kommun enligt BFNs allmänna råd K3 hela krediten/tillgången som sin eftersom Arboga kommun är ensam gäldenär mot banken och förbundet redovisar banktillgodohavandet som fordran mot Arboga kommun.

Semesterlöneskuldens förändring som avser ej uttagna semesterdagar samt okompenserad övertid bokförs månatligen.

Förbundet har en tecknad försäkring för den förmånsbestämda pensionen (FÅP) samt för efterlevandepension. Kostnaderna har bokförts månatligen. Det individuella valet (4,5 % och 6 %) och den särskilda löneskatten (24,26%) har bokförts som interimsskuld 2023 och ligger med i verksamhetens kostnader. Skulden är baserad på inrapporterad årslönesumma hos KPA.

Leasingavtal med en ekonomisk livslängd på max 3 år klassificeras som operationell leasing.

Internredovisningsprinciper i driftredovisning

Drift- och investeringsredovisningen är upprättad enligt RKR R14.

I driftredovisningen ingår förutom externa transaktioner även interna transaktioner. Exempel på interna transaktioner är PO-pålägg med 44,53% för

år 2023 som inkluderar sociala avgifter, avtalsförsäkringar och pensionskostnader.

Internränta på materiella anläggningstillgångar belastar driftredovisningen enligt SKR rekommendation för 2023 på 1,25% på bokfört värde.

Gemensam central administration fördelas ut på de olika verksamheterna.

4.4.2 Not 2 Uppskattningar och bedömningar

I noten redovisas väsentliga uppskattningar och bedömningar som ligger till grund för de finansiella rapporterna. Avskrivningar av anläggningstillgångar är redovisade utifrån bedömd nyttjandetid per anläggning. Omprövning av nyttjandeperioden sker om det finns omständigheter som pekar på att det är nödvändigt (t.ex. verksamhetsförändringar, teknikskiften och organisationsförändringar). Om en ny bedömning av nyttjandeperioden avviker från tidigare fastställd nyttjandeperiod ändras avskrivningstiden alltid om den bedöms vara kortare. Bedöms nyttjandeperioden vara längre, ändras den normalt bara om det påverkar resultatet betydligt.

I RKR R6 Nedskrivningar ska en anläggningstillgång som vid räkenskapsårets utgång har ett lägre värde än redovisat värde skrivas ned till detta lägre värde, om värdenedgången kan antas vara bestående. Enligt LKBR 7 kap. 4 § tredje stycket ska en nedskrivning återföras, om det inte längre finns skäl för den. En prövning av nedskrivnings- eller återföringsbehov görs i två steg. I första steget görs en bedömning av om det finns indikationer som ger anledning till en prövning av tillgångens värde. Om så är fallet, görs det i ett andra steg en beräkning av tillgångens återvinningsvärde som sedan jämförs med redovisat värde. Under året har inga indikationer visat på nedskrivningsbehov.

Grund för bedömning av vad som redovisas som jämförelsestörande poster, RKR R11, är händelser som inte avser ordinarie verksamhet och som oftast inte är årligen återkommande. Förbundet har inte redovisat några jämförelsestörande poster.

4.4.3 Noter Resultaträkning

Belopp i tkr	2022	2023
<u>Not 3 - Verksamhetens intäkter</u>		
Taxor och avgifter	6 478	6 516
Bidrag och kostnadsersättningar staten	104	3
<i>varav kompensation höga sjuklönekostnader</i>	58	0
<i>varav tillfälliga smittskyddsåtgärder</i>	46	0
Övriga verksamhetsintäkter	17	27
SUMMA	6 599	6 546
<u>Not 4 - Verksamhetens kostnader</u>		
Personalkostnader inkl pensioner	12 984	12 964
Köp av verksamhet samt konsultkostnader	754	986
Lokalhyror	462	541
Revision	183	271
Övriga externa kostnader	2 313	1 958
SUMMA	16 696	16 720
<u>Not 5 - Kostnader för räkenskapsrevision</u>		
Räkenskapsrevision	50	130
<i>varav sakkunnigt biträde</i>	50	130
<i>varav lekmannarevision</i>	0	0
Övrig revision	134	143
<i>varav sakkunnigt biträde</i>	133	141
<i>varav lekmannarevision</i>	1	2
SUMMA	184	273
<u>Not 6 - Avskrivningar</u>		
Planenliga avskrivningar immateriella	112	137
Planenliga avskrivningar materiella	11	12
SUMMA	123	149
<u>Not 7 - Driftbidrag</u>		
Arboga	6 279	5 918
Kungsör	4 185	3 945
SUMMA	10 464	9 863
<u>Not 8 - Finansiella intäkter</u>		
Räntor kundfordringar	5	4
Räntor likvida medel	23	125
SUMMA	28	129
<u>Not 9 - Finansiella kostnader</u>		
Övriga räntekostnader	2	0
SUMMA	2	0
<u>Not 10 - Årets resultat</u>		
Årets resultat	270	-331

4.4.4 Noter Balansräkning

Tkr	2022	2023
Not 11 - Immateriella tillgångar		
<i>Ingående anskaffningsvärde*</i>	1 809	2 360
Inköp	551	14
Utgående anskaffningsvärde	2 360	2 374
<i>Ingående ack.avskrivningar</i>	-1 167	-1 279
Årets avskrivning	-112	-137
Utgående ack. avskrivningar	-1 279	-1 416
Utgående redovisat värde	1 081	958
<i>varav finansiell leasing</i>	0	0
<i>varav ej avslutade investeringar-pågående proje</i>	102	116
Bedömd genomsnittlig nyttjandeperiod:	9 år	6 år
<i>*inkl. pågående projekt ansk.kostnad i ingående anskaffningsvärde från årsredovisning 2023</i>		
Not 12 - Materiella tillgångar		
<i>Ingående anskaffningsvärden</i>	58	58
Inköp	0	0
Utgående anskaffningsvärde	58	58
<i>Ingående ack.avskrivningar</i>	-14	-25
Årets avskrivning	-11	-12
Utgående ack.avskrivningar	-25	-37
Redovisat värde vid årets slut	33	21
<i>varav finansiell leasing</i>	0	0
<i>varav ej avslutade investering-pågående projekt</i>	0	0
Bedömd genomsnittlig nyttjandeperiod:	5 år	5 år
Not 13 - Kortfristiga fordringar		
Kundfordringar koncern	145	132
Kundfordringar	463	480
Interimsfordringar koncern	9	48
Interimsfordringar	677	880
Skattefordringar	506	552
Kortfristig fordran hos koncern - koncernkonto	3 836	3 351
SUMMA	5 636	5 443
Not 14 - Kassa och bank		
Sparbanken enligt engagemangsbesked	3 836	3 351
Ombokat till kortfristig fordran hos koncern	-3 836	-3 351
SUMMA	0	0
Not 15 - Eget kapital		
Ingående eget kapital	3 308	3 270
Återbetalning kapital bokslut 2021/2022 Arboga	-185	-162
Återbetalning kapital bokslut 2021/2022 Kungsör	-123	-108
Årets resultat	270	-331
SUMMA	3 270	2 669
Not 16 - Kortfristiga skulder		
Leverantörsskulder koncern	167	125
Leverantörsskulder	301	370
Momsskuld skatteverket	0	0
Personalens källskatt	181	173
Arbetsgivaravgift	207	208
Skulder till staten	0	0
Interimsskulder koncern	986	1 036
Interimsskulder	235	237
Semesterlöneskuld	523	506
Upplupna pensionskulder inklusive löneskatter	880	1 098
Övriga kortfristiga skulder	0	0
SUMMA	3 480	3 753
Not 17 - Operationell leasing		
Årets kostnad fordon	59	50
Framtida leasingavgifter fordon		
-som förfaller inom ett år	50	43
-som förfaller om ett till fem år	43	0

4.5 Driftredovisning

Belopp i tkr	Intäkter	Intäkter	Kostnader	Kostnader	Netto-	Netto-	Budget	Nettokostnad-	Nettokostnad-
	2022	2023	2022	2023	kostnad	kostnad		budget	avvikelse
					2022	2023	2023	2022	2023
Direktion inkl revision	0	0	543	759	543	759	586	35	-173
Central administration	-2 765	-2 567	3 771	4 000	1 006	1 433	1 310	219	-123
Bygglov	-2 596	-2 341	5 079	4 976	2 483	2 635	2 505	-272	-130
Miljö och hälsoskydd	-3 945	-4 186	10 114	9 565	6 169	5 379	5 362	-1 320	-17
Finansiering	-14 383	-14 605	3 912	4 730	-10 471	-9 875	-9 863	1 519	12
Avgår interna poster	6 626	7 162	-6 626	-7 162	0	0	0	0	0
Avgår poster ej hänförliga till verksamhetens intäkter o kostnader i resultaträkningen	10 464	9 991	-97	-149	10 367	9 842	9 704	-1 635	-138
SUMMA verksamhetens kostnader o intäkter att jämföra med Resultaträkningen	-6 599	-6 546	16 696	16 720	10 097	10 174	9 605	-1 454	-569

Driftredovisningen visar respektive verksamhets avvikelser samt nettokostnad mot budget. Driftredovisningens underskott beror främst på minskade bygglovintäkter samt ökade kostnader för revisionen. Den centrala administrationens kostnader har ökat. Förändringar inom den centrala administrationen har medfört att mer personalkostnader har redovisats än i förhållande till budget. Inflationen har påverkat OH-kostnader. Miljö- och hälsoskyddsenshetens personalkostnader har minskat vilket främst beror på vakanser under året. Höjd inflation och konjunkturen har påverkat byggandet vilket medfört lägre intäkter än budget.

4.6 Investeringsredovisning

Belopp i tkr	Årets investeringar			Totalt över flera år		
	Budget	Netto-	Avvikelse	Total	Ack.	Avvikelse
	2023	utgift	2023	budget	utfall	budgetutfall
Bygglov						
Bygg ÄHS, e-tjänst, direktark.	70	0	70	650	551	99
Bygg, platsbesök samråd	50	0	50	50	0	50
Summa bygglov	120	0	120	700	551	149
Miljö- och hälsoskydd						
Miljö e-tjänst 1 o 2	75	15	60	150	117	33
Miljö direktarkivering	70	0	70	70	0	70
Summa miljö & hälsoskydd	145	15	130	220	117	103
SUMMA investeringar	265	15	250	920	668	252

Investeringar uppgår till totalt 15 tkr vilket ger ett överskott på 250 tkr. Investeringarna har gjorts med eget kapital. En investering med ny e-tjänst har gjorts under året. Övriga investeringar har flyttats fram.

5 Ordlista och förklaringar

Anläggningstillgång

Fast och lös egendom som är avsedd att innehas stadigvarande.

Avskrivning

Planmässig värdeminskning av anläggningstillgångar på grund av ålder och utnyttjande.

Balanskrav

Lagkrav att intäkterna varje år ska överstiga kostnaderna.

Balansräkning

Visar den ekonomiska ställningen vid årets slut. Tillgångarna visar hur förbundet använt sitt kapital (anläggnings/omsättnings tillgångar) och skulderna visar hur kapitalet har anskaffats (lång/kortfristiga skulder samt eget kapital).

Eget kapital

Det egna kapitalet består av ingående eget kapital, årets resultat samt effekter av eventuella ändrade redovisningsprinciper.

Finansiella intäkter och kostnader

Poster som inte är direkt hänförliga till verksamheten som exempelvis räntor och borgensavgifter.

Finansnetto

Skillnaden mellan finansiella intäkter och kostnader.

Internränta

Kalkylmässig kostnad för det kapital som utnyttjats t.ex. för investeringar inom en viss verksamhet.

Kapitalkostnader

Benämning för avskrivningar och intern ränta.

Kassaflödesanalys

Visar hur investeringar och amorteringar har finansierats under året. Utmynnar i förändring av likvida medel.

Kortfristiga fordringar/skulder

Fordringar/skulder som förfaller till betalning inom ett år från balansdagen.

Likviditet

Betalningsberedskapen på kort sikt

Nettoinvesteringar

Investeringsutgifter reducerat med investeringsbidrag.

Omsättningstillgångar

Lös egendom som inte är avsett att stadigvarande innehas.

Resultaträkning

Översiktlig sammanställning av externa intäkter och kostnader som utmynnar i årets resultat (förändring av eget kapital).

Soliditet

Andelen eget kapital av de totala tillgångarna. Visar betalningsberedskapen på lång sikt